

Kamu hizmeti anlayışında değişim

20.08.2009 / Bumin Doęrusöz

Kendisinden idare hukuku derslerini okuduğum değerli hocam Prof. Dr. İl Han ÖZAY, "Günüşığında Yönetim" adlı ders kitabında (İstanbul 1992, sf: 7) idarelerin sahip olduğu hukuki güç ve yetkilerden, ayrıcalıklı rejimlerinden söz ettikten sonra idarelerin davranış biçimi olarak benimsediğinin daha doğrusu hoşlandığının açıklamasını, Fransızca metinlere de atıf yaparak "... dostluk yoluyla varılabilecek çözümleri reddeden, didişme konusunda açgözlü, idare mahkemelerini işten başını alamaz hale getiren, yargı yerleri kendisini haksız çıkardığında da genellikle bu kararları uygulamaktan kaçan... uyuşmazlıktan zevk alır gibi müsaadeye dayanan gücü de sanki en görkemli noktasına kendisinden isteneni geri çevirdiği zaman ulaşıyor sanılan ... biraz daha cana yakın olma fikri bile kendisini kahreden" şeklinde yapmaktadır.

Ancak günümüzde yaşanan gelişmeler, aydınlanmalar, kişi hakları konusundaki gelişen düşünceler, devlet-birey ilişkisinin konumuna ilişkin yeni bakış açıları, doğal olarak kamu hizmeti kavramının anlamını ve özellikle sunum şekillerini de olumlu yönde etkilemektedir. Bu etkileme ve etkilenmede hiç şüphesiz en büyük rolü teknoloji ve internet alanındaki gelişmeler oynamaktadır.

İşte bu noktada Türk idaresinin kamu hizmeti sunumunda da bir aşama kaydetmesi inancı ile geçen günlerde bakanlar kurulunda bir yönetmelik kabul edilerek Resmi Gazete'de yayımlandı. Basında pek fazla ilgi görmeyen bu yönetmelik, idarelerce içten benimsenir ve idari personelin düşünce yapıları da yönetmeliğin amaçları doğrultusunda değişirse, kamu hizmetlerinin sunumunda yeni bir dönem başlatabilir.

"Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik" başlığını taşıyan yönetmeliğin amacı, hemen 1. maddeye göre "etkin, verimli, hesap verebilir, vatandaş beyanına güvenen ve şeffaf bir kamu yönetimi oluşturmak; kamu hizmetlerinin hızlı, kaliteli, basitleştirilmiş ve düşük maliyetli bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak üzere, idarelerin uyması gereken usul ve esasları düzenlemektir."

Yönetmelikle belirlenen önemli esaslar ise şunlardır:

Kamu hizmetlerinin sunumunda, başvuru yeri vatandaşa en yakın yerde oluşturulacak şekilde, başvuru yapılan ilk kademedен hizmetin sunulması ve sonuçlandırılması ilkesi esas olacak, başvuru mercii ile karar/onay mercii arasında ilke olarak birden fazla kademe oluşturulmayacaktır. İdareler, başvuruların, doğrudan kamu hizmetini sunan birime yapılmasını ve ilk kademedede sonuçlandırılmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alacaklardır. İdareler, sunduğu hizmetlerin her birini yerine getirecek birim ve görevlileri tespit ederek ilan edeceklerdir.

İdareler, basılı ortamdaki bilgi ve belgelerin elektronik ortama taşınması ve veritabanlarının diğer idarelerle paylaşılması esası ile hareket edecek ve başvuruların elektronik ortamda da yapılmasına, sürecin başvuru sahibince izlenebilmesine ve sonucun ilgisine elektronik ortamda iletilmesine yönelik tedbirleri alacaklardır.

Kanuni sınırlamalar saklı kalmak kaydıyla idareler, sunduğu hizmetlere ilişkin bilgileri ve mevzuatı, basılı ya da elektronik ortamda duyuracaklardır. İdareler, sunduğu kamu hizmetlerinin envanterini oluşturarak kurumsal internet sayfasında ve e-Devlet Kapısı'nda en güncel şekli ile yayımlayacaklardır.

İdarelere, hizmet standartlarını bir tablo şeklinde oluşturarak ve ilan olunacak bu tabloda hizmetin adı, başvuruda istenen belgeler, hizmetin ne kadar sürede tamamlanacağı ve şikâyet mercilerine ilişkin bilgiler yer alacaktır.

Bu esaslar çerçevesinde, başvurularda istenebilecek bilgi ve belgelere ilişkin ilkeler de yönetmelikte şu şekilde saptanmıştır.

Düzenlemeler beyan esas alınacak şekilde oluşturulacaktır. (Devlet nihayet vatandaşına güvenmeye başlıyor, belge getirmeden de sözüne itibar olunacak. Tabii ki beyan yanlış çıkarsa, kişiye ceza mahkemesi yolu görünecek.)

Zorunlu olmadıkça, işlemin tekemmülü aşamasına kadar belge talep edilmeyecektir.

İş sınavlarına müracaat safhasında sadece sınav için gerekli belgeler istenecek; göreve başlamak için gereken belgeler ise sınavı kazananlardan istenecektir.

İdarenin görevi gereği kendisinde bulunan bilgi ve belgeler ile daha önce başvuru sahibinden alınarak kurum kayıtlarına aktarılan ve değişmediği başvuru sahibi tarafından beyan edilen belgeler yeniden istenmeyecektir.

İstenen belgenin aslının getirilmesi halinde, belgenin fotokopisi, aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra ilgili görevli tarafından isim ve unvan yazılarak tasdik edilecektir. Böyle "noter tasdikli suret talebi ve masrafı" ortadan kalkacaktır.

Diğer idarelerin elektronik ortamda paylaşımına açtığı bilgi ve belgeler, başvuru sahibinden tekrar istenmeyecektir.

Başvuru sahibinden adli sicil kaydı istenmeyecek, bunun yerine yazılı olarak beyan alınacaktır. Bu beyanlar idarelerce kontrol edilecektir. Başvuruda istenen belgeler listesinde, idarece sayma suretiyle belirtilecektir. İstenen belgeler arasında, "idare tarafından istenecek diğer belgeler" veya "benzeri belgeler" gibi muğlak ibarelere yer verilmeyecektir.

Başvurular hizmet standartlarında belirtilen süre içinde sonuçlandırılacak sonucun olumsuz olması durumunda ilgiliye gerekçesi bildirilecek varsa itiraz mercii ve süresi de gösterilecektir.

İdareler, bu yönetmelikte öngörülen hususlara ilişkin gerekli her türlü idari, teknik ve hukuki düzenlemeleri bu yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde gerçekleştireceklerdir.

Sonucu hep beraber izleyip göreceğiz.

Kaynak: Referans Gazetesi